

Šifra predmeta: <i>PKN-IZ-04</i>	Evagrije Pontski: Jedan od najvažnijih pustinjskih mistika		
Ciklus: Integrirani	Godina: <i>III.-V.</i>	Semestar: <i>ljetni</i>	Broj ECTS kredita: <i>2</i>
Status: <i>izborni</i>		Ukupan broj sati: <i>15</i>	
Odgovorni nastavnik/ci	<i>Doc. dr. Josip Knežević</i>		
Preduvjeti za upis:	<i>- Poznavanje osnova grčkog jezika (čitanje)</i>		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<i>Upoznati studente sa fenomenom pustinjskog monaštva, te mistikom i duhovnošću Evagrija Pontskog – jednog od najznačajnijih predstavnika istočnog monaštva – kroz njegova djela Tractatus Praktikos-de vita monastica, te De Oratione.</i>		
Tematske jedinice:	I. Život i djela Evagrija Pontskog: <i>1. Temelji Evagrijevog nauka 2. Shvaćanje asketskog života kao potraga za spokojem; 3. praktike kao put 4. Duhovni hod kao praćenje 5. Askeza vođena Duhom Svetim</i> II. Glavne točke Traktata Praktikos: <i>6. Duhovni napredak 7. Teorija o osam glavnih strasti 8. Usredotočenost „demonu lijenosti“ 9. Apatheia kao zdravlje duše 10. Duhovno očinstvo 11. Duhovni nauk djela De oratione: molitva</i>		
Ishodi učenja:	<i>1. Student upoznaje instituciju monaštva u ranoj Crkvi Istoka; 2. Stječe uvid u glavne teme i pojmove monaške duhovnosti rane Crkve; 3. Upoznaje osobu i literarno djelovanje Evagrija Pontskog; 4. Upoznaje duhovnost i misticizam Evagrija Pontskog; 5. Posebno stječe poznavanje izvora nauka o sedam glavnih grijeha kojih je kod Evagrija osam;</i>		
Metode izvođenja nastave:	<i>Predavanja i samostalni zadaci</i>		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<i>Aktivnost na nastavi – 20% Referat – 30% Usmeni ispit – 50%</i>		

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o

Literatura²:

Obvezna:

1. *Evagrije Pontski, Praktikos (prijevod ad usum privatum)*
2. *Evagrije Pontski, O molitvi (prijevod ad usum privatum)*
3. *Bilješke sa predavanja*
4. *Josip Knežević, „Razumijevanje evagrijevske duhovnosti i mističizma u njegovu asketskom nauku“, Diacovinensia 27 (2019.), 615-636.*
Tomislav-Zdenko Tenšek, Asketsko-monaška duhovnost otačkog razdoblja. Počeci i razvoj kršćanskog asketizma i monaštva do sv. Benedikta, (Zagreb: 2003.)
5. *Hans Urs von Balthasar, „Metaphysik und Mystik des Evagrius Ponticus“, u: Zeitschrift für Asceze und Mystik 14 (1938.), 38-41.*
Giovanni Cataldo, Vita come tensione nell'antropologia di Evagrio Pontico (Bari: 2007.)
Jeremy Driscoll, Steps to Spiritual Perfection (New York: 2005.)
Kevin Corrigan, Evagrius and Gregory. Mind, Soul and Body in the 4th Century (Burlington: 2009.)
Robert E. Sinkewicz, Evagrius of Pontus. The Greek Ascetic Corpus (Oxford: 2003.)
Teresa Messias, „Evágrio Pôntico: introdução à vida, obra e teologia espiritual“, u: Atualidade Teológica 44 (2013.), 292-318.

Dopunska (o 7 glavnih grijeha):

1. *Andrija Živković, Osnovno moralno bogoslovlje (Zagreb: 1938.), 377-395.*
2. *Marijan Valković, Doprinos koncilskoj moralnoj teologiji (Zagreb: 2009.), 245-300*
3. *Ivan Fuček, Grijeh. Obraćenje (Split: 2004.)*
4. *Šimun Bilokapić, „Razlikovanje i podjela grijeha na teki/laki, smrtni/mali“, u: N. Ančić – N. Bižaca (ur.), Osobna i društvena dimenzija grijeha. Zbornik radova znanstvenog skupa (Split: 2002.), 181-212.*
5. *Ratko Perić, Naravni porivi i nadnaravni darovi: sedam glavnih grijeha i sedam darova Duha Svetoga (Trebinje: 2003.)*

Ostala literatura:

- Renzo Gerardi, Le malattie dell'anima (Bologna: 2013.);*
Henry Fairloie, The Seven Daedly Sins (Notre dame: 1979.)
Marguerite Schuster, The fall and Sin. What We have become as sinners (Cambridge: 2004.)

visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo